

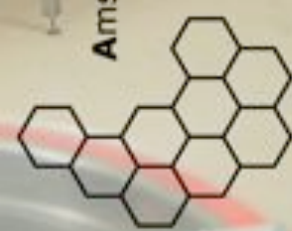

TNT Post
Port betaald

Verenigingsperiodiek
voor tuin- en imkerleden

Amsterdamsche Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt

Bij-Zaken

24e Jaargang No. 3

Najaar 2009

www.bijenpark.nl

Amsterdamse Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt (AVBB)

Voorzitter: M.J. Hoogendoorn
Penningmeester: R.R. Saal
Secretariaat: K.M. van Ankeren
Bestuur: E. Pellinkhof
O. Eerland

Redactie: Ries Hoogendoorn
Ookmeerweg 174/8
1068 AV Amsterdam
020-6103401
avbb-rieshoog@hetnet.nl

Onze Website: **www.bijenpark.nl**

Redactieleden: Eline Pellinkhof
Katinka van Ankeren

Bij-Zaken verschijnt 4 keer per jaar

Verschijningsdatums: 1/3, 1/6, 1/9, 1/12

Kopij moet uiterlijk 1 week voor verschijningsdatum bij de redactie zijn

Stichting Bijenpark Amsterdam (SBA)

Secretariaat: P.M. van der Zijden
Vrijzicht 149
1068 CJ Amsterdam

Voor de huur van een siertuin en de aan- of verkoop van huisjes kunt u zich schriftelijk wenden tot het secretariaat van de SBA.

Voor de huur van een tuin of imkertuin is het lidmaatschap van de AVBB vereist.

Ons adres:

Baron van Schimmelpennick van der Oyenweg 4-1067HV-Amsterdam

De **penningmeester** van de Algemene Vereniging tot Bevordering van de Bijenteelt, Rob Saal, heeft te kennen gegeven dat hij bij de komende Algemene Jaarvergadering in 2010 zich niet langer beschikbaar stelt.

De Vereniging zoekt daarom een AVBB-lid dat bereid is deze taak op zich te nemen. Inlichtingen/aanmeldingen bij het bestuur:

Ries Hoogendoorn, voorzitter,

avbb-rieshoog@hetnet.nl, telefoonnummer 020-6103401

Katinka van Ankeren, secretaris,

kavanker@xs4all.nl, telefoonnummer 020-6751523

SIMON VINKENOOG, KERSVERS, 17/18 JULI 2004 † 12-07-2009

Ons leven, en dat van anderen die ik ken of over wie ik hoor, is ingrijpend veranderd vanaf het moment dat wij een tuin, een miniem deel van Moeder Aarde, tot onze beschikking kregen. Misschien is dit niet het geval bij degenen die in een huis met tuin hun jeugd jaren doorbrachten; ik spreek hier over Ons Soort Stedelingen, van wie Frederik van Eeden eens gezegd heeft: "Stadsbewoners die de natuur niet kennen, leven maar half."

We hadden een heerlijke dag op de tuin doorgebracht, waar zo vele kleuren het netvlies beroerden dat een regenboog niet voldoende is ze te omschrijven.

Hanneke v/d Pluym OP

Het is eindelijk zover:

De slingerkeuken is een feit: slopen, bouwen, tegelzetten en schilderen, na 15 weken is de klus eindelijk geklaard en staat voor gebruik gereed.

Financieel helemaal bij elkaar gesprokkeld; geen subsidie instelling was bereid om ook maar een cent bij te dragen. Iedereen die deze centjes bij elkaar heeft gebracht: ook chapeau.

Het is een groot verschil: toen ik hier bij de vereniging voor het eerst ging slingeren stonden we in de kale imkerloods met alleen een kraan waar later een wastrog bij kwam en een geiser. In de jaren 80 werd alles betegeld en kwam er ook een werkbank waarop (onhygiënisch) werd ontzegeld. Nu na jaren van lobbyen is deze zeer hygiënische ruimte eindelijk een feit. Ik hoop dan ook dat iedereen alles heel en vooral schoon weet te houden. En kijk eens hoe mooi het er nieuw uitziet! Voortaan is het zo dat als je wilt slingeren of andere activiteiten in de keuken wilt doen dat daar een agenda voor is, de sleutel kan dan bij Ries Hoogendoorn of bij Rob Saal verkregen worden, handdoeken en theedoeken moet je zelf meenemen, de rest is aanwezig. En natuurlijk na afloop schoon en droog achter laten. "Denk om het kogeltje": *Ries*

Namens iedereen op het Bijenpark wil ik **RIES** heel hartelijk bedanken als grote motor achter het realiseren van de keuken, met Ab, Bert, Oscar en Puck als trouwe helpers.

Eline

Vaas van bijenwas

Vormgeving:

Nacho Carbonnell & Thomas Gabzdil

Waar de stoel van Carbonnell nog uitnodigt tot gebruik, daar dient The Honeycomb Vaze van Gabzdil slechts als symboliek, dat wel. Met behulp van een bijenkoningin lokte de ontwerper een bijenvolk in een aluminium mal met de vorm van een bloemenvaas, waarna de bijen een korf maakten. Het resultaat: een bloemenvaas van bijenwas. Bloemen in deze vaas hoeven zich in elk geval geen zorgen te maken over hun bestuiving. Dat er geen bloemen in deze vaas kunnen staan, doet

niets af aan de zeggingskracht ervan. Handige bloemenvazen zijn er genoeg. Deze vaas is uniek door de verbeelding van eeuwige cyclus van leven en voortplanting. *Jeroen Junte*

Hommels, uit de tuinkalender,

Als je observeert hoe een hommels de bloeiwijze van vingerhoedskruid bezoekt, dan zie je dat hij altijd bij de onderste bloemen begint. Die bevatten de meeste nectar. Systematisch werkt de hommels zich naar boven, waar de bloemen weinig nectar, maar veel stuifmeel bevatten. Beladen met stuifmeel vliegt de hommels naar de volgende bloemstengel waar hij weer van onderen begint en op die manier kruisbestuiving tot stand brengt. Sommige planten, zoals de anchusa, hebben een slim systeem om de nectarvoorziening uit en aan te zetten. Omdat de hommels niet weet welke bloemen wel, en welke geen nectar bevatten wordt hij gedwongen om alle bloemen te bezoeken. Weer andere bloemen, zoals zeepkruid - *Saponaria -produceren* alleen nectar tegen de avond. Het is voor ons niet onmiddellijk duidelijk welke bloemen veel nectar bevatten. De bloemen van kruisdistels en kaardenbollen zien er voor ons niet veelbelovend uit, maar zijn samengesteld uit veel afzonderlijke bloempjes die stuk voor stuk een grote hoeveelheid nectar bevatten en daardoor veel hommels trekken.

Yponomeuta

Stippelmotten pakken de kardinaalsmuts in

Iedereen praat er over dat alle bomen worden ingepakt en kaal gevreten, maar er is niets aan de hand. Tenzij dit fenomeen te vaak dezelfde bomen treft, dan zouden ze wel eens hun weerstand kunnen verliezen en de geest geven. Ook op ons park worden er bomen en stuiken ingepakt, maar ook hier komt het steeds weer goed

Wie deze dagen in de duinen wandelt zal het zeker opvallen: alle kardinaalsmutsstruiken en meidoorns zijn helemaal overdekt door een dicht spinsel. En ook sierkersen, populieren en wilgen in stadsparken en in de polder kunnen er door bedekt zijn. Bij populieren en wilgen kan het zelfs zo sterk zijn dat je de indruk krijgt alsof de kunstenaar Christo aan het werk is geweest: de hele stam en de kaal gegeten kroon zijn omgeven door een witte lijkwade van spinsels. In sommige jaren is er weinig aantasting, in andere, zoals nu, is de aantasting heel sterk.

Bron: www.kulak.ac.be

Dit is het werk van de rupsen van **stippelmotten**, soorten van het geslacht **Yponomeuta**. In Nederland komen zeven soorten voor, ieder met hun eigen gastheer. Op de kardinaalsmuts alleen leven drie verschillende soorten, op de meidoorn, appel, pruim, sleedoorn, populier en wilg één

soort. Dit zijn bomen en struiken, bij wijze van uitzondering fungeert ook het kruid hemelsleutel voor één soort als gastheer.

Bescherming

De rupsen zijn in de spinsels goed beschermd tegen eventuele vijanden, maar eigenlijk is dat niet eens nodig. Voor vogels zijn ze giftig. Er zijn wel sluipwespen die hun eieren op de rupsen leggen maar die kunnen door de spinsels de rupsen moeilijk bereiken.

Verpoppende larven

Op een gegeven moment zijn de larven volgroeid en gaan ze verpoppen, dat zal in de tweede helft van juni zijn. Dan zie je ze in grote

hoeveelheden langzaam aan spinseldraden uit de bomen zakken. De rupsen kruipen de grond in en verpoppen daar. In augustus komen de vlindertjes of motjes te voorschijn. Het zijn kleine, tere dieren met witte vleugels met zwarte stippen, vandaar hun naam: stippelmotten.

Sint Janslot

De rupsen vreten de bomen volledig kaal. Dat is natuurlijk geen fraai gezicht. Vandaar dat een sterke aantasting de aandacht trekt van zowel terreinbeheerders als publiek. Het kan echter geen kwaad. De verpopping vindt plaats voordat de bomen en de struiken voor de tweede maal uitlopen. Dat gebeurt rond 21 juni, het feest van Sint Jan, het

tweede lot van een boom of struik heet dan ook het Sint Janslot. En half juli is er niets meer dat herinnert aan de kaalgevreten bomen en struiken. *Stippelmot; dit is dan het resul-*

taat

Uitslag

De winnaar van de fotowedstrijd op de afgelopen Open Dag is geworden: Eline Pellinkhof met de foto van de libelle. Op de tweede en derde plaats staan twee foto's van André Boelee; mooie macro foto's van een bij en een hommelt op een bloem.

10% KORTING*
in onze Doe-het-zelf winkel

DAKBEDEKKING GEISERS **SANITAIR**
PVC LOODGIETERSBENODIGDHEDEN
KRANEN TOILETTEN **BOILERS** FITTINGEN
CV-KETELS AFSLUITMATERIAAL RADIATOREN

* bij inlevering van deze bon
Kijk voor ons uitgebreide
aanbod ook eens op:
www.plooyinstallaties.nl

PLOOY. *Altijd het beste advies!*

PLOOY
LOODGIETERS | INSTALLATEURS | DAKDEKKERS

Over de brug rechts in de Badhoevelaan 13, Badhoevedorp
Winkel 020 358 1382 | Kantoor 020 659 3480

Hoveniersbedrijf **TUINDORP** bv.

Nieuwemeerdijk 13
1171NA Badhoevedorp

Website: www.hoveniersbedrijftuindorp.nl

E-mail: info@hoveniersbedrijftuindorp.nl

Tel: 020-6192484 / Fax 020-6192012

AL MEER DAN 35 JAAR ERVARING IN AANLEG, ONDERHOUD EN RENOVATIE

Speciaal voor de bijenparken levering van
grond, compost, zand e.d. zonder bezorg-
kosten. Wilt u ook profiteren van onze
vakkennis & vakmanschap maak dan een
vrijblijvende afspraak

Vereniging van
hoveniers en
groenvoorzieningen

©MJH

Honingmousse

Recept afkomstig uit: Ramon Beuk, Wat van Fair komt - Fontaine € 19,95

Nagerecht

Bereidingstijd: 30 minuten + 3 uur

Ingrediënten

•Voor de mousse:

3 eidooiers
100 g honing
3 blaadjes gelatine
100 g melk
2 dl slagroom

•Voor de aardbeien:

1 doosje aardbeien
4 eetl. rietsuiker

•Voor de vanillehoning:

1 vanillestokje
4 eetl. honing

8 stroopwafels

Mousse

Doe de eidooiers samen met de helft van de honing in de keukenmachine en klop ze in 15 minuten tot een romig mengsel. Week de blaadjes gelatine 5 minuten in ruim koud water tot ze zacht zijn. Verwarm de melk met de overgebleven honing tot tegen het kookpunt. Voeg de uitgeknepen gelatineblaadjes toe en laat ze in het warme mengsel oplossen. Neem de pan van het vuur en laat de honingvla tot kamertemperatuur afkoelen. Hij begint dan te geleren. Klop de slagroom halfstijf (iets dikker dan yoghurt). Roer de opgeklopte eidooiers door de honingvla en spatel de geslagen room erdoor. Schep de mousse in een schaal en dek hem af met plasticfolie. Laat de mousse in de koelkast in ongeveer 3 uur opstijven.

Aardbeien

Snijd de aardbeien in vieren en haal ze door de suiker.

Vanillehoning

Schraap de zaadjes uit de vanilliestokjes en meng ze door de honing.

Serveren

Steek met behulp van een ringvorm een mooi rondje uit de stroopwafels. Steek met dezelfde steker rondjes uit de mousse. Leg midden op elk bord een plakje mousse tussen twee uitgestoken stroopwafels. Schep er een paar aardbeien naast en schenk de vanillehoning over de wafels.

Uit Smaakmakend, zomer 2009-08-27 tekst Hans Moltzer

Lang leve de honingbij!

Albert Einstein zou ooit hebben gezegd: "Als de bij van het aardoppervlak verdwijnt, heeft de mens nog maar vier jaar te leven." Zo dramatisch is de situatie gelukkig nog niet. Maar gaat wel slecht met de honingbij.

Wat vind je van Einsteins sombere berekening? Deze vraag stelde ik aan Jan Saal, biologisch-dynamisch imker en directeur van de stichting Warmonderhof, het opleidingsinstituut voor de biologisch-dynamische landbouw.

"Ik denk dat niet zo snel zal gaan, voor zover het de honingbijen betreft. Maar als de bijen staan voor de hele insectenwereld, ben ik bang dat hij wel eens gelijk zou kunnen hebben. We beseffen nauwelijks wat de insectenwereld betekent voor de normale voortgang in de natuur".

Stadbewoners vinden bijen vaak eng en vies. Op de prioriteitenlijstjes van de Partij voor de Dieren en de Dierenbescherming komen ze pas op de tiende plaats na o.a. de honden, de poezen, de vogels en de vissen. Dat is raar, als je bedenkt dat de honingbij zo'n belangrijke schakel is in de vruchtzetting en voortplanting, waarom bedreigen we die beestjes dan, in plaats van ze rust en ruimte te gunnen?

"Omdat we niet alleen de ecologische waarde, maar ook de economische waarde van de bijen onderschatten. Schaalvergroting van de landbouw en onkruidbestrijding vinden we belangrijker dan het koesteren van de bijen. Daardoor loopt het aantal honingbijenvolken terug, terwijl de vraag naar bestuivende insecten juist toeneemt."

Zo'n veertig procent van wat we wereldwijd oogsten aan vruchten en zaden is afhankelijk van de bestuiving van voornamelijk honingbijen. Dan zijn we behoorlijk fout bezig.

"Helaas wel, ja. We bedreigen de bijen overigens niet alleen met schaalvergroting van de landbouw. We leveren ook een verwoede strijd tegen insecten onder het mom van gewasbescherming. Wist je dat niet-biologische aardappelvelen in ons land na iedere regenbui nog altijd met synthetische bestrijdingsmiddelen bespoten worden?"

Maar honingbijen vliegen toch niet op aardappelen?

"Daar heb je gelijk in. Maar die bestrijdingsmiddelen komen ook naast de aardappelen in de atmosfeer terecht waar bijen vliegen. Bestrijding van schimmels en plaaginsecten heeft ook invloed op nuttige insecten. Chemische stoffen komen overal in de natuur terecht, ook waar de bijen hun drachtgebieden hebben."

Drachtgebieden?

"Gebieden waar de honingbij haar stuifmeel en nectar vandaan haalt. Die zijn er steeds minder. Neem de korenbloem. Vijftig jaar geleden groeide en bloeide die drachtplant volop middenin en aan de rand van korenvelden. Daar kwamen honingbijen hun stuifmeel en nectar halen in de zomertijd. Die korenbloem zie je nu niet meer. In ieder geval niet meer tussen de korenaren."

Dat klinkt dramatisch.

"De niet-biologische landbouw loopt de drachtgebieden van de bijen onder de voet. Het verzwakt de weerstand van de bijen door chemische middelen en uitgestrekte gebieden met monocultuur, waardoor de variatie van hun voedsel, dus hun nectar en stuifmeel, afneemt. Veel volken hebben de varroamijziekte niet overleefd. En is nu de verdwijnziekte bijgekomen."

Verdwijnziekte?

"In de zomer vliegen de bijen nog goed maar voor de winter begint, is de kast leeg. Het begon, als ik het goed heb, in de Verenigde Staten, maar je ziet het nu ook in ons land."

Is het ook echt een ziekte?

"Daar zijn de geleerden het nog niet over eens. Het is moeilijk om die bijen terug te vinden. Het zou te maken hebben met de straling van zendmasten. Duitse wetenschappers hebben proeven gedaan met mobiele telefoons. De bijen schijnen daardoor de kluts kwijt te raken."

En hoe is Nederland voor haar biologische bijen?

"Als we zo doorgaan is ons land te klein. Dat heeft niet alleen te maken met de niet-biologische landbouw, maar ook met de verstedelijking. Veel imkers in de buurt van een stad krijgen te maken met klachten van omwonenden. Natuurlijk zijn er ook mensen die hun tuin vol bijendrachtbloemen hebben staan, maar steeds meer mensen worden toch vooral zenuwachtig als er bijen in hun buurt rondzoemen. Vaak weten ze ook het verschil niet tussen bijen en wespen."

Dat belooft een tekort aan biologische honing.

"In de natuurwinkels staat meer biologische honing uit het buitenland dan uit ons eigen land. Dat komt omdat bijen biologische honing alleen kunnen maken in gebieden waar binnen een straal van vijf tot zeven kilometer geen industriële bedrijvigheid, dus ook geen niet-biologische landbouw voorkomt, en ook geen autosnelwegen. Al die heerlijke biologische honing uit Australië, Afrika, Midden-Amerika of Roemenië, daar is niets mis mee, maar wel met de afstand die deze honing moet afleggen."

In Nederland zijn er maar een paar van dat soort natuurgebieden. Toch hebben we nog heel wat imkers.

"Dat lijkt maar zo. In de afgelopen vijftig jaar is het aantal imkers in Nederland teruggelopen met, schrik niet, negentig procent."

Bijen steeds vaker doelwit van diefstal *Parool juni 2009*

Londen – Britse dieven stelen steeds vaker bijenkorven. Honing is meer waard geworden nu het slecht gaat met de bijenpopulatie. De grootste diefstal tot nog toe vond plaats op een aardbeienboerderij in Shropshire. Daar werden achttien bijenkorven tegelijk gestolen. De honing had een waarde van bijna 7000 euro aldus de teler.

Agenda

(onder voorbehoud)

Tuinzondagen	Imkersoos
Meestal elke <u>laatste</u> zondag van de maand om 16.00 uur. Plaats: Museum NP	Elke 1^e zondag van de maand om <u>10.30 uur inloop</u> met koffie. Aanvang: 11.00 uur. Plaats: Museum NP
27 september: Lezing over boerenerven en boerentuinen door Frits van Ooststroom	Geen <u>imkersoos</u> , of er moet iemand zijn die het over wil nemen...